

Paragraaf 2 Weerstandsvermogen

Inleiding

Het weerstandsvermogen geeft antwoord op de vraag in hoeverre een gemeente in staat is om niet afgedekte risico's op te vangen met gereserveerde financiële middelen (weerstandscapaciteit). Voldoende weerstandsvermogen zorgt ervoor dat de uitvoering van taken en het voorzieningenniveau bij financiële tegenslagen gegarandeerd blijven. Voldoende weerstandsvermogen gaat over twee vragen:

1. Welke risico's lopen we?
2. Wat is de beschikbare weerstandscapaciteit?

Risico's

Een risico is de kans op het optreden van een gebeurtenis met een negatief gevolg voor de gemeente. Een gemeente loopt tal van risico's die we in meer of mindere mate kunnen inschatten en beheersen. Gemeentelijke risico's kunnen voortkomen uit de politiek, de aansprakelijkheid, de strategie, financiële samenwerking, het bedrijfsproces en het milieu. Daarnaast zijn zaken als verbonden partijen, open einde regelingen en grondexploitaties bekende onderwerpen waar de gemeente belangrijke risico's loopt.

Risicoprofiel

Er zijn meer methoden om een gekwantificeerd risicoprofiel op te stellen, uiteenlopend van wetenschappelijke methoden tot praktische modellen. Voor alle methoden geldt dat ze geen 100% garantie bieden op volledigheid. Het gaat er immers om risico's zo goed mogelijk te benoemen waar nog niet op één of andere manier in is voorzien. De eigenschap van een risico is echter dat men niet weet wat, wanneer of hoe het zich aandient. Voor deze paragraaf kiezen we voor een pragmatische aanpak. Basis voor het risicoprofiel is een organisatiebrede inventarisatie van risico's die twee maal per jaar plaatsvindt (begroting en rekening). Deze zijn zo goed mogelijk gekwantificeerd en voorzien van een risicoscore (kans x impact), op basis van de volgende tabellen.

Kans (K)	Score
Gering (minder als 1 x per 4 jaar)	1
Gemiddeld (ongeveer 1 x per 4 jaar)	3
Hoog (minimaal 1 x per jaar)	5

Impact :Financieel gevolg (I)	Score
Gering (< 0,1% totale lasten* = < € 23.000)	1
Beperkt (tussen 0,1% en 0,5 % totale lasten = tussen € 23.000 en € 115.000)	2
Groot (> 0,5 % totale lasten = > € 115.000)	3

*totale lasten begroting 2018: afgerond € 23 miljoen

De risicoscore komt tot stand door de kans te vermenigvuldigen met de impact. Hoe hoger de score hoe groter het risico. De uitkomst zetten we af tegen de volgende tabel:

Risico score (RS)	Gevolg
Scores >= 10	Hoog risico. Als het een financieel risico betreft dient weerstandsvermogen aanwezig te zijn:100%
5 < Scores < 10	Beperkt risico. Als het een structureel financieel risico betreft wordt deze voor 25% meegeteld voor het aanhouden van een weerstandsvermogen (spreiding over 4 jaar). Een incidenteel risico wordt voor 50% meegenomen.
Scores < 5	Gering risico. Voor zover het financiële gevolgen betreft worden die geacht binnen de begroting gedragen te kunnen worden.

De risicoscore houdt ook rekening met het feit dat niet alle risico's zich tegelijkertijd zullen voordoen. Wanneer hiermee geen rekening wordt gehouden is de kans groot dat een behoorlijk deel van het vermogen (ofwel algemene reserve) onnodig geblokkeerd wordt.

Structureel of incidenteel

Van belang is onderscheid te maken tussen risico's met structurele en incidentele effecten. Risico's met structurele effecten hangen meestal samen met de bedrijfsvoering zoals rente of hogere kosten vanwege een hoger aantal bijstandontvangers. Wanneer dit soort risico's zich voordoen dienen ook structurele maatregelen genomen te worden door ze mee te nemen in het financieel meerjarig perspectief. Het kan zijn dat het perspectief hiervoor op korte termijn geen ruimte biedt en dat moet worden omgebogen binnen de begroting. Om die reden wordt het risico voor 100% meegenomen wanneer het hoog is en voor 25% wanneer het beperkt is om het eerste jaar eventueel te overbruggen met behulp van het weerstandsvermogen. Wanneer zich een incidenteel risico voordoet dient deze in principe ineens ten laste van de weerstandscapaciteit (ofwel algemene reserve) gebracht te worden, wanneer deze niet kan worden opgevangen in het rekeningresultaat.

Risico's

In onderstaande tabel zijn de risico's weergegeven volgens de methodiek zoals beschreven bij het risicoprofiel.

	Taakvelden en onderwerp	Risico / oorzaak	K	I	Bedrag	RS (K*I)	% risico score	Risico bedrag
0 Bestuur en Ondersteuning								
1	Personeel	Het budget voor een flexibele schil om de organisatie voor inhuur bij ziekte of terugname van detacheringen is beperkt, namelijk € 125.000. Het risico bestaat dat het budget niet toereikend is, omdat de druk op de organisatie onverminderd groot blijft, zeker nu de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden gevormd gaat worden. Indicatief wordt gerekend met 300.000. Het risico wordt als incidenteel geclassificeerd.	3	3	300.000	9	50%	150.000

2	Automatisering	Op de egalisereserve automatisering voor kapitaallasten wordt jaarlijks ingeteerd. Er staan voor dit product structureel te lage lasten in de begroting opgenomen. Bij ongewijzigd investeringsbeleid (en voor automatisering nemen kosten eerder toe dan af) is de reserve eind 2019 uitgeput. Voor de begroting 2018 is dit nog geen financieel risico. De nieuwe investeringsagenda GLZ ICT is flink gewijzigd door de ontwikkelingen VHL. Bij de actualisatie van de VHL I&A projecten op basis van de aanbestedingen zal een nieuwe opzet van deze reserve worden gemaakt. Het bedrag is gebaseerd op de verwachte omvang van de negatieve stand.	1	3	110.000	3	0%	0
3	Regionale Samenwerking	Bestuurlijke toekomst: de samenwerking tussen Zederik, Leerdam en Vianen is in een volgende fase beland. Voor deze fase zijn inmiddels verplichtingen aangegaan. Als voorlopige dekking voor de frictiekosten wordt de frictiekostenuitkering benoemd. Risico bestaat dat deze niet toereikend is. Gezien de bestuurlijke complexiteit van deze fusie wordt het risico dat de uitkering ontoereikend is als 'hoog' ingeschat en meerjarig incidenteel. Een bedrag is niet te bepalen, om de materialiteit aan te geven, wordt gerekend met € 750.000 over een periode van 3 jaar.	5	3	750.000	15	100%	750.000
4	Regionale Samenwerking	GLZ: Zederik werkt op 3 operationele terreinen (juridische zaken, P&O en ICT) samen met Leerdam en Giessenlanden. Besluitvorming over de ontbinding van GLZ heeft plaatsgevonden, waarbij alle medewerkers worden geplaatst bij VHL of AV. Hierdoor is de verwachting dat de frictiekosten zeer waarschijnlijk niet zullen optreden. Een bedrag is niet te bepalen.	1	1	0	1	0%	0
5	Regionale Samenwerking	AV: Een onzekerheid is de wijze van samenwerking met Leerdam en Zederik (en mogelijk ook Vianen). De toekomst van deze GR wordt verkend, de uitkomsten van deze gesprekken zijn nog niet bekend, maar de verschillende scenario's dragen wel financiële risico's in zich. Een inschatting voor de risico's voor 2018 is nog niet te maken.	1	1	0	1	0%	0
7	Basis registratie	De gemeente is gestart met de implementatie van de BGT. Voor de implementatie zijn bedragen in de begroting opgenomen. Voorsnog wordt ervan uitgegaan dat ook de nieuwe structurele kosten binnen de bestaande budgetten en capaciteit opgevangen kunnen worden, maar zowel de kosten als evt. compensatie zijn nog niet bekend.	1	1	0	1	0%	0
8	Onderhoud gebouwen	Er vindt een actualisatie plaats van het onderhoud en bij de 2e bestuursrapportage 2017 wordt inzichtelijk of er een overschot of tekort. Een inschatting is niet te maken van het bedrag, maar voor de risico inventarisatie wordt gerekend met 200.000.	3	2	200.000	6	25%	50.000

9	Algemene uitkering	De ontwikkeling van het accres is een continue onzekere factor. De ontwikkeling van de algemene uitkering heeft de afgelopen periode sterk gefluctueerd. Ook voor komende jaren is geen garantie op stabiliteit van het fonds. Dit is inherent aan de methodiek van samen-de-trap-op-samen-de-trap-af die het rijk hanteert. Een algemene risicostelpost voor deze fluctuaties van 2% van de algemene uitkering (excl. decentralisatie-uitkeringen) wordt meegenomen. Daarnaast is de middellange termijn raming verwerkt in de septembercirculaire. Deze gaat verder dan het kabinetsbeleid en kan, na de kabinetsformatie in 2017 nog aangepast worden aan het dan geldende regeerakkoord.	5	3	200.000	15	100%	200.000
10	Precario kabels en leidingen	De Tweede kamer heeft de afschaffing voor het heffen van precariobelasting op nutswerken aangenomen, waarbij middels een amendement de overgangstermijn is gesteld op 1 januari 2022. Deze wegvallende inkomsten zullen moeten worden gecompenseerd door verruiming van het gemeentelijke belastinggebied. Gezien het feit dat de financiële gevolgen pas effect heeft op de begroting 2022 kan hier tijdig op worden geanticipeerd, waardoor de impact als beperkt wordt gekwantificeerd. Het bedrag zijn de inkomsten precarioheffing 822.000, gecorrigeerd voor 50% is 411.000, omdat de effecten pas zullen optreden vanaf 2022 en hierdoor in de komende jaren op kan worden gestuurd.	5	2	411.000	10	100%	411.000
11	Renteriscio	De gemeente heeft een aantal grote leningen tegen aanhoudend lage rente aangetrokken. Deze begrotingsperiode vindt geen herfinanciering van grote leningen plaats. Vanwege de lage rentestand heeft de gemeente een groot deel van de financiering middels kort geld gerealiseerd. In de begroting is een rentestelpost opgenomen voor een rentestijging van 2%. Op grond van deze feiten is de kans gering en de impact beperkt.	1	2	0	2	0%	0
12	Dividend	Op dit moment is een traject opgestart, om te onderzoeken of besloten moet worden om de aandelen van Eneco te verkopen. Tegenover de wegvallende dividendinkomsten zal dan de verkoopprijs staan ter dekking. Hierdoor is de kans gering dat er een financieel risico wordt gelopen. Het bedrag is de dividend opbrengsten Eneco. Er zijn meerdere manieren om de verkoopopbrengst in te zetten. Voorbeelden zijn: <ul style="list-style-type: none"> • het vervroegd aflossen van geldleningen; • een reserve te vormen waaruit jaarlijks een bedrag onttrokken kan worden ter dekking van bestaande kapitaallasten; • een reserve te vormen waaruit jaarlijks een bedrag onttrokken kan worden ter dekking van het voormalige dividend; • het financieren van nieuwe investeringen. 	1	3	300.000	3	0%	0

3 Economie								
13	Grond exploitaties	De exploitatie van bouwgronden is een activiteit, waarbij de gemeente aanmerkelijke risico's kan lopen. De complexen lopen financiële risico's door een aantal factoren: economische ontwikkelingen, vraag en aanbod in de woningmarkt, grondprijzen, bodem, rentestand, looptijd, uitgifteschema en mogelijkheid tot verwerving gronden. De risico's zijn moeilijk in te schatten, maar zullen zoveel mogelijk binnen het complex zelf afgedekt worden. Een voorziening voor voorzienbare verliezen grondbedrijf is gevormd voor complexen waarvoor een verlies wordt geprognosticeerd. Op basis van actualisatie bij de jaarrekening is de voorziening voor voorzienbare verliezen grondbedrijf geactualiseerd. Daarmee zijn de risico's voor toekomstige ontwikkelingen voldoende afgedekt.	1	3	0	3	0%	0
4 Onderwijs								
14	Leerlingen vervoer	Dit betreft een open einde regeling, zonder budgettaire buffer. Op basis van de ervaringscijfers 2015 en 2016 wordt het risico op een overschrijding als zeer klein ingeschat.	1	1	0	1	0%	0
5 Sport Cultuur en Recreatie								
15	Pacht afspraken	Op basis van de afspraken zijn er geen risico's voor het onderhoud van de sportvelden.	1	1	0	1	0%	0
6 Sociaal Domein								
16	Dorpshuizen	In de Raad van 29 mei 2017 is het voorstel "Heroverweging toekomstige beheersvorm multifunctioneel complex De Linde en revitalisering gebouw" vastgesteld. In dit voorstel is aangegeven om het eenmalige dekkingstekort in de reserve dorpshuizen van 205.000 wegens het niet verkopen van het dorpshuisdeel van de Linde ten laste te brengen van de algemene reserve. Door dit besluit is de druk op het genereren van opbrengsten voor de kosten binnen de reserve dorpshuizen komen te vervallen en is dit risico niet meer aanwezig.				0		0
17	WMO	Over 2015 en 2016 is landelijk een overschot op het WMO budget ontstaan, ook voor de gemeente Zederik. Als gevolg van het ontschotten van de budgetten binnen het Sociaal Domein is dit voordeel in 2016 voor een deel ingezet op het tekort bij participatiewet en jeugdhulp. Het voorlopige beeld over 2017 laat zien dat het overschot nog steeds aanwezig is maar naar verwachting zal uitvallen t.o.v. 2016. Door landelijke ontwikkelingen (uitspraak door de Centrale Raad van Beroep over de toekenning van WMO voorzieningen, de afschaffing van de eigen bijdragen en demografische ontwikkelingen (zoals de vergrijzing) zullen ertoe leiden dat het overschot op de WMO budgetten van tijdelijke aard is en niet meer in dezelfde omvang beschikbaar zal zijn voor de dekking van tekorten op andere budgetten binnen het Sociaal Domein in 2017 en verder.	n v t	nv t	nvt			

18	Jeugdhulp	De stand van zaken medio 2017 geven aan dat er een (structureel) tekort is op het rijksbudget jeugdhulp, doordat de taakstelling van het rijk in 2017 op het budget jeugdhulp in combinatie met een stijgende vraag en het achterblijven van de transformatie zal resulteren in een overschrijding. De verwachting is dat deze overschrijding kan worden opgevangen binnen het overschot van WMO. Indien het overschot van WMO onvoldoende blijkt, dan zal het tekort worden verrekend met andere overschotten binnen het sociaal domein en ook kan het tekort worden gedekt uit de reserve sociaal domein, die per 31.12.2016 van voldoende omvang is om dit risico op te vangen. Hierdoor wordt de kans als gering en de impact als beperkt ingeschat. Als bedrag wordt het zederiks aandeel van 2% in de geautoriseerde overschrijding over 2017 van 3,9 mln. gehanteerd.	1	2	78.000	2	0%	0
19	Participatie	De tussentijdse rapportages 2017 van Avres laten over 2017 ook net als 2016 een tekort zien. Over 2017 is dit tekort (uitkeringen statushouders en extra kosten minimabeleid) gedekt door de extra rijksuitkering verhoogde asielinstroom en een onttrekking uit de reserve sociaal domein. Ook over 2018 heeft Avres in haar begroting een extra bijdrage gevraagd (385.000), die gedekt wordt in de begroting 2018 door een onttrekking uit de reserve sociaal domein. Avres geeft als verwachting op dat in 2019 en verder het tekort zal afnemen en de vangetuitkering kan worden ingezet om het tekort te verminderen. De verwachting is dat de kleinere tekorten vanaf 2019 kunnen worden opgevangen binnen het overschot van WMO en eventueel de reserve sociaal domein. Hierdoor wordt de kans al gering en de impact als beperkt ingeschat.	1	2	385.000	2	0%	0
7 Volksgezondheid en milieu								
20	Gevudo / HVC	De gemeenschappelijke regeling Gevudo (zie paragraaf verbonden partijen) staat naar rato van haar deelname in HVC garant voor het nakomen van de financiële verplichtingen die HVC aangaat in het kader van het exploiteren van afvalverwerkingsinstallaties. Als gevolg teruglopend aanbod in te verwerken afval is er een toenemend financieel risico. Er wordt risico gelopen op financiering van investeringen welke niet direct met afvalverwerking te maken hebben. Over het boekjaar 2015 stond Gevudo garant voor € 105,7 miljoen euro (18% van de aandelen in HVC). Het aandeel van de gemeente Zederik in Gevudo is bedraagt 3,43%. De kans dat het risico zich voordoet is heel laag, de impact is groot. Er wordt een bedrag aangehouden van 1% van ons aandeel, zijnde € 36.000.	1	2	36.000	2	0%	0
8 VHROSV								

21	Planschades	Overall waar de gemeente gronden in exploitatie neemt en (bouw)locaties gaat ontwikkelen is er een kans dat betrokkenen hierdoor benadeeld worden en een verzoek tot planschade indienen. Dit risico wordt binnen de grondexploitatie of projectkosten afgedekt. Indien mogelijk wordt het planschaderisico doorgelegd naar de projectontwikkelaar. Er is geen budget in de begroting opgenomen, iedere gehonoreerde claim die niet verhaald kan worden of waarbij de gemeente Zederik partij is geeft een financieel nadeel. In 2016 heeft dit risico zich voorgedaan, zoals vermeld in de 1e bestuursrapportage 2016. Er blijft een structureel risico aanwezig. Het bedrag wordt ingeschat op 10.000.	1	2	10.000	2	0%	0
22	Planologische procedures	De gemeente werkt mee aan diverse planologische procedures. Afspraken voor vergoeding van ambtelijke uren wordt in aantal gevallen vastgelegd in exploitatie-overeenkomsten. Het risico bestaat dat bepaalde kosten niet verhaald kunnen worden of dat de planologische ontwikkeling staakt en de vordering lastig is in te vorderen. De kans dat dit risico zich voordoet is gemiddeld, het financiële effect incidenteel, de financiële omvang is heel wisselend. Het bedrag wordt op € 100.000 ingeschat.	3	3	100.000	9	25%	25.000
23	Wet kwaliteitsborging	De eerstgenoemde wet ligt nog steeds op de Haagse tekentafel, maar wanneer deze wet van kracht wordt heeft dit grote impact op de taken en werkzaamheden van de gemeente. Doel van deze wet is dat de verantwoordelijkheid voor de bouwkwaliteit scherper bij marktpartijen wordt neergelegd doordat de technische toetsing van bouwplannen door een gecertificeerd bedrijf gaat plaatsvinden. Het nieuwe stelsel zal van start gaan voor 'eenvoudige' bouwwerken. Landelijk gezien betreft dit ca. 80% van de bouwwerken. Voor Zederik zou dit om een hoger percentage kunnen gaan.. Een tweede wet met grote impact op de gemeentelijke taken is de komst van een nieuwe omgevingswet met een verwachte ingangsdatum van 1-1-2019. Tientallen wetten en honderden regelingen worden samengevoegd in 1 wet die van toepassing wordt op alle ruimtelijke ontwikkelingen. De implementatie van beide wetten heeft een bedrijfsvoeringsrisico van overcapaciteit en desinvesteringen in zich, over compensatie is nog niets bekend. Beide wetten zullen in het licht van Vijfheerenlanden worden voorbereid. Een inschatting van de financiële gevolgen voor Zederik is lastig te maken, omdat veel scenario's mogelijk zijn. Vooralsnog wordt een bedrag van € 100.000 als risico opgenomen.	5	3	100.000	15	100%	100.000

24	Leges opbrengsten	De legesopbrengsten kennen een enigszins grillig verloop, omdat deze afhankelijk zijn van de aanvragen die binnenkomen. De tarieven mogen maximaal kostendekkend zijn, maar als de aanvragen teruglopen is aan de kostenkant slechts in beperkte mate bij te sturen. In 2015 is de legesopbrengst hoger uitgevallen dan oorspronkelijk geraamd (bijgesteld in 2e berap). Voor de komende jaren is de opbrengst stabiel gehouden op niveau 2015 (€ 380.000). Het risico bestaat dat dit lager uit zal vallen, door terugloop in het aantal aanvragen. Risico wordt ingeschat op € 95.000.	3	3	95.000	9	25%	23.750
Totaal								1.709.750

Risicomanagement

De uitgangspunten voor deze paragraaf zijn vastgelegd in de nota risicomanagement en weerstandsvormen, deze is in 2014 herzien en vastgesteld door de raad. In deze nota is ook het beleid t.a.v. risicomanagement opgenomen en zijn 3 ambities voor risicomanagement geformuleerd:

1. Risicomanagement meer laten zijn dan een rekenkundige exercitie;
2. Risicomanagement verankeren in (besluitvormings) processen;
3. Uitbouwen van good governance.

Voor zover mogelijk wordt invulling geven aan deze ambities, maar als gevolg van organisatieontwikkelingen en de voorbereidingen voor de samenwerking binnen de Vijfheerenlanden, worden de ambities niet volledig gehaald.

Weerstandscapaciteit

Voor een oordeel over het weerstandsvormen is naast het risicoprofiel ook een inschatting van onze weerstandscapaciteit nodig, ook hierbij wordt in principe onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele middelen. Bronnen van weerstandscapaciteit zijn de algemene reserve, vrij aanwendbare bestemmingsreserves, de onbenutte belastingcapaciteit en de post onvoorziene uitgaven.

Stille reserves kunnen hierbij ook een rol spelen. Het betreft eigendommen die lager zijn gewaardeerd (boekwaarde) dan de waarde in het economisch verkeer (bij gebouwen is bijvoorbeeld uitgegaan van de WOZ-waarde). Omdat deze niet onmiddellijk in een feitelijk dekkingsmiddel kunnen worden omgezet, laten we deze voortaan bij de berekening van de weerstandscapaciteit buiten beschouwing. We geven in deze paragraaf inzicht in de stille reserves.

Omschrijving	Economische waarde	Boekwaarde 31-12-2016	Stille reserve
Stadhuis Ameide	180.000	0	180.000
Dorpshuizen	3.103.000	1.124.000	1.979.000
Politiebureau Meerkerk	200.000	152.000	48.000
Totaal	3.483.000	1.276.000	2.207.000

Structureel

Dit wordt met name gevormd door de onbenutte belastingcapaciteit (en dan met name OZB aangezien er al voor 100% dekking is gekozen voor afval en riool) en het bedrag voor onvoorzien.

Incidenteel

De incidentele weerstandscapaciteit wordt bepaald door de som van alle reserves waaraan nog geen specifieke bestemming is gegeven en eventuele bestemmingsreserves zonder concrete verplichting die daardoor her-bestemd kunnen worden. Voor de berekening van de weerstandscapaciteit beperken we ons tot de algemene reserve. De overige reserves hebben in principe allemaal een bestemming waarvan het niet wenselijk is om deze opnieuw te bestemmen.

Onderdeel van de bestemmingsreserves is een reserve sociaal domein van € 2,3 miljoen waarmee onder andere de financiële risico's op de open-einde-regelingen kunnen worden opgevangen (die onderdeel zijn van het risicoprofiel). Vanwege de eenduidige opzet van deze paragraaf voor de 3 gemeenten is dit bedrag buiten de berekening van de weerstandscapaciteit gelaten.

Structureel	
Onbenutte belastingcapaciteit	0
Onvoorzien	<u>66.000</u>
Totaal structureel (A)	66.000
Incidenteel	
Stille reserve	2.207.000
Algemene reserve	<u>3.028.000</u>
Totaal incidenteel (B)	5.235.000
Weerstandscapaciteit (A+B)	5.301.000

Weerstandratio

De confrontatie van risicoprofiel en weerstandscapaciteit is opgenomen in de volgende tabel.

Weerstandsvermogen	Beschikbaar		Benodigd	
Structureel	A	66.000	B	0
Incidenteel	C	<u>5.235.000</u>	D	<u>1.709.750</u>
Totaal	E	5.301.000	F	1.709.750
Structureel (A/B)		0,00		
Incidenteel (C/D)		3,27		
Totaal (E/F)		3,23		

Ratio	Waardering
> 2,0	uitstekend
1,5 - 2,0	ruim voldoende
1,0 - 1,5	voldoende
0,8 - 1,0	matig
0,6 - 0,8	Onvoldoende
< 0,6	ruim onvoldoende

Conclusie

De totale weerstandratio is goed. De gemeente Zederik is meer dan uitstekend in staat om financiële tegenvallers op te vangen zonder dat het voorzieningenniveau in gevaar uitkomt. Bij materiële tegenvallers van structurele aard is er zodoende ook voldoende tijd om de maatregelen in kaart te brengen die nodig zijn om een structureel evenwicht tot stand te brengen.

Overige financiële kengetallen

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht gemeenten 6 een basisset van vijf financiële kengetallen op te nemen in deze paragraaf. Doel is 1 oogopslag de gemeenteraad meer inzicht te bieden in de financiële positie van de gemeente.

Financiële kengetallen	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Netto schuldquote	63%	124%	126%
Netto schuldquote voor alle verstrekte leningen	30%	92%	95%
Solvabiliteitsratio	39%	28%	29%
Kengetal grondexploitatie	3%	17%	12%
Structurele exploitatieruimte	4%	2%	5%
Belastingcapaciteit	101%	103%	102%

Betekenis van de kengetallen

Net als bij het weerstandsvermogen gelden ook voor deze kengetallen geen harde normen. Wel zijn er algemene bandbreedtes aan te geven waarmee een indruk kan worden verkregen van de waarde van het kengetal.

	Categorie A Goed	Categorie B Voldoende	Categorie C Onvoldoende
Netto schuldquote	< 90%	90%-130%	>130%
Netto schuldquote voor alle verstrekte leningen	< 90%	90%-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	>50%	20%-50%	<20%
Kengetal grondexploitatie	<20%	20%-35%	>35%
Structurele exploitatieruimte	>0%	0%	<0%
Belastingcapaciteit	<95%	95%-105%	>105%

Netto schuldquote (NSQ) en netto schuldquote inclusief alle verstrekte leningen

De netto schuldquote geeft het niveau aan van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft daarmee een indicatie van de druk van de rentelasten en de

aflossingen op de exploitatie. Bij de NSQ voor alle verstrekte leningen worden ook de “doorleningen” aan bijvoorbeeld de woningcorporatie meegeteld.

Normaal ligt de netto schuldquote van een gemeente tussen 0% en 90%. Als de netto schuldquote tussen 90% en 130% ligt, is de gemeenteschuld hoog (oranje). Hij moet niet verder stijgen. Als de netto schuldquote boven de 130% uitkomt, dan bevindt de gemeente in de gevarezone (rood). Het bestuur moet er werk van maken om de schuld te verlagen. (Bron: VNG -website).

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is op de lange termijn aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Kengetal grondexploitatie

De grondexploitatie kan een grote invloed op de financiële positie van een gemeente hebben (zowel positief als negatief). Het percentage is de waarde van bouwgronden in relatie tot de totale baten exclusief de reserves.

Structurele exploitatieruimte

Aan de hand van dit kengetal kan het structurele en reële evenwicht van de begroting beoordeeld worden. Een percentage van 0% betekent een sluitende begroting, een positief percentage wil zeggen dat er begrotingsruimte is.

Belastingcapaciteit

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen kan worden gerelateerd aan de totale woonlasten. De woonlasten worden bepaald aan de hand van de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor een woning met een gemiddelde WOZ-waarde.

Conclusie

De situatie van Zederik is goed te noemen. Het saldo van de geldleningen neemt weliswaar iets toe. Dit is het gevolg van het aangaan van geldleningen t.b.v. een aantal voorgenomen investeringen.

De verhouding vreemd vermogen/ eigen vermogen (solvabiliteit) is iets verbeterd.

De meerjarenbegrotingen sluiten met een positief saldo en daardoor is ook de ratio exploitatieruimte verbeterd. De ratio grondexploitatie is verbeterd als gevolg van verkopen bedrijventerrein Meerkerk IV. Nieuwe grondexploitaties (Weide II en Meerkerk IVa) moeten nog opgestart worden en zullen meerjarig tot een hoger percentage (2-3 jaar) leiden. Waarna door grondverkopen het percentage weer zal dalen.

Ook de signaleringswaarde voor de belastingcapaciteit blijft onveranderd en voldoende.

